
Rehabilitacija pacijenata s funkcijskim oštećenjem šake pomoću zrcalne vizualne iluzije

Rehabilitation of patients with hand function impairment by mirror-induced visual illusion

Ivana Orbanić, Saša Moslavac, Aleksandra Moslavac, Katarina Lohman Vuga, Snježana Tomičić, Jelena Vidović Grebenar

SB za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice,
ČB Bjelovar

Uvod

Vizualna iluzija pokreta pomoću zrcala (zrcalna terapija) koristi se u poboljšanju motoričke funkcije oštećenog ekstremiteta nakon moždanog udara i ostalih neuroloških stanja. Pacijent u zrcalu promatra odraz zdrave ruke kojom izvodi kretanje, zamišljajući da je to bolesna (oštećena) ruka, i time podražuje i aktivira neuralne mreže u kojima su pohranjeni pokreti, čime se koristi neuroplastičnost mozga u oporavku motorike, ciljem poboljšanja aktivnosti i funkcije. Naše ispitivanje obuhvatilo je pacijente s posljedicama moždanog udara, ozljede kralježnične moždine i ozljede perifernih živaca s motoričkim deficitom zahvaćene ruke.

Cilj

Pokazati korist zrcalne terapije u poboljšanju spretnosti zahvaćene ruke u odnosu na standardne rehabilitacijske postupke.

Metode i ispitanici

U Ispitnoj skupina pacijenti na uobičajenoj rehabilitaciji izvodili su i vježbe optičke iluzije pokreta pomoću zrcala, jedanput dnevno 5x tjedno. U Kontrolnoj skupini pacijenti su bili uključeni u uobičajene rehabilitacijske postupke. Uključni kriteriji su pristajanje na sudjelovanje u istraživanju te pareza ili plegija ruke. Isključni kriteriji su: nemogućnost potpisivanja Informiranog pristanka, nemogućnost sjedenja, rezultat na Mini Mental Testu (MMSE) ispod 22/30. Vježbe su provođene u ukupnom trajanju od 15 minuta s kratkim pauzama po

potrebi. Procjena funkcije šake vršena je prije početka zrcalne terapije i nakon 10. dana terapije. U svrhu procjene kreirana je Core Upper Limb skala (CUL) kojom se procjenjuje dohvat, brzina i preciznost pokreta i zadataka.

Rezultati

U Ispitnu je skupinu uvršteno 29, a u Kontrolnu 14 pacijenata. Svi su pacijenti bili u programu rehabilitacije nakon recentnog zbivanja (subakutna rehabilitacija). Prosječno poboljšane vrijednosti CUL skale je u Ispitnoj skupini bilo 35, a u Kontrolnoj 14 bodova, uz značajno bolji rezultat Ispitne skupine ($p=0,0004$).

Rasprava/zaključak

Rezultati ukazuju na efikasnost zrcalne terapije (mirror terapije) u poboljšanju motoričke funkcije ruku, sukladno tome i potencijala samozbrinjavanja i aktivnosti svakodnevnog života. Vizualna iluzija pokreta bi u indiciranim slučajevima mogla biti dodatak uobičajenoj rehabilitaciji pacijenata.

Ključne riječi: moždani udar, vizualna iluzija pokreta, zrcalna terapija.